

Виправлений катехізис

Марк Твен

Студенти-першокурсники, що вивчають новітню Моральну філософію, встають і співучим голосом читають:

Яка головна мета людського життя?

Відповідь. Розбагатіти.

Яким шляхом?

Відповідь. Нечесним, якщо поталанить, чесним, якщо не можна інакше.

Що є бог істинний і єдиний?

Відповідь. Гроші – ось бог. Золото, банкноти, акції – бог-отець, бог-син, бог – дух святий, один у трьох особах; бог справжній, єдиний, всевишній, всемогутній, а Вільям Твід²¹ – пророк його.

Назвіть імена дванадцяти апостолів.

Відповідь. Святий Осел – Огир Голл,²² на якому пророк в'їхав у Єрусалим; святий Конолі – найулюбленіший з апостолів;²³ святий Матвій Карноген, що митом відав;²⁴ святий Петро Фіск²⁵ – апостол-воїн; святий Павло Гулд,²⁶ якого били не раз, славний своїми шрами; святий Уайненс Іскаріот;²⁷ святий Яків Вандербілт²⁸ – досить шанований апостол; святий Горві – добробратель;²⁹ святий Інгерсол – постачальник священних килимів;³⁰ свята Нью-Йоркська друкарська компанія,³¹ тиха та смирна (права рука її не знає, що саме хапонула ліва); святий Петро Гофман, що зрікся свого ірландського вчителя³² після того, як півень громадської думки прокукурікав шість чи сім разів; святий Барнард³³ – премудрий суддя, що за лихої години видавав спеціальні судові постанови, аби врятувати душі ближніх своїх.

Як досягти основної мети людського життя?

Відповідь. Постачайте уявні килими судовим установам і міфічні стільці арсеналам; виконуйте невидимі друкарські замовлення для міської управи.

А ще що можна робити?

Відповідь. Багато чого. Підкупляйте поцінно апостола на митниці; здирайте три шури за розвантаження кораблів; грабуйте іммігрантів, що приїзять з-за океану; відведіть для бідних казенний цвинтар за десять миль від міста і беріть за перевезення померлих по сорок доларів з душі; зробіться експертом, що перевіряє якість сталевих конструкцій на будівництві; постачаючи свинцеві й залізні газові труби для судових установ, подавайте до сплати такі рахунки, немовби ці труби срібні чи золоті та ще й діамантами прикрашені; впорядковуйте міські сквери по п'ять доларів за квадратний дюйм; за чималі гроші тиняйтеся біля шинку і вдавайте при цьому, що ви щосили працюєте задля суспільства.

Чи це все? А якщо ні, то що може ще зробити людина, щоб врятувати душу свою?

Відповідь. Складіть рахунок на належні вам гроші, впишіть у нього десятикратну суму, а одержавши її, дайте дев'ять десятих пророкові і святій сім'ї. Тоді спасенні

будете.

На чийому прикладі навчали юнаків колись, кого вважали зразком, гідним наслідування?

Відповідь. Вашінгтона і Франкліна.

З кого навчають брати приклад тепер, у наш час?

Відповідь. З Твіда, Гола, Конолі, Карногена, Фіска, Гулда, Барнарда і Уайненса.

Які твори особливо палко рекомендували в минулому для виховання юнацтва?

Відповідь. "Альманах простака Річарда",³⁴ "Шлях прочанина"³⁵ і Декларацію незалежності.

Які твори рекомендують особливо палко для вивчення в недільних школах у наш час?

Відповідь. Святий Гол - "Фальшиві звіти", святий Фіск - "Мистецтво грабувати", святий Карноген - "Шлях до хабаря", святий Гулд - "Як дурити акціонерів", святий Барнард - "Спеціальні судові постанови", святий Твід - "Курс моралі" і схвалене судом видання "Великого хрестового походу сорока розбійників".³⁶

Чи означає це, що ми рухаємося шляхом прогресу?

Відповідь. Безперечно!

Із щирою повагою Марк Твен

1871